

STATUT OPĆINE GORNJI VAKUF-USKOPLJE

I – OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Statutom Općine Gornji Vakuf-Uskoplje od (u daljem tekstu: Statut), u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ustav Federacije), Ustavom Srednjobosanskog kantona (u daljem tekstu: Ustav Kantona) i federalnim i kantonalnim zakonodavstvom, uređuju se slijedeća pitanja: ostvarivanje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda, saradnja s ombudsmenima, samoupravni djelokrug općine, općinski organi vlasti, neposredno sudjelovanje građana u odlučivanju o lokalnim poslovima općine, imovina općine i finansiranje lokalne samouprave, propisi i drugi akti općine, upravni nadzor, postupak za donošenje, odnosno promjene Statuta općine i druga pitanja značajna za organizovanje i rad općine i njenih organa.

Član 2.

Općina Gornji Vakuf-Uskoplje (u daljem tekstu: Općina) je jedinica lokalne samouprave.

Član 3.

Granice Općine su utvrđene zakonom Federacije BiH i drugim pravnim aktima Federacije BiH. Općina obuhvata područja slijedećih naseljenih mjesta: Batuš, Bistrica, Bojska, Boljkovac, Borova Ravan, Crkvice, Cvrće, Dobrošin, Donja Ričica, Dražev Dolac, Duratbegović Dolac, Duša, Gaj, Galičica, Gornja Ričica, Gornji Mračaj, Gornji Vakuf-Uskoplje, Grnica, Hrasnica, Humac, Jagnjid, Jelače, Jelići, Kozice, Krupa, Kute, Lužani, Mačkovac, Mračaj, Osridak, Pa(v)ić Polje, Paloč, Pidriš, Ploča, Podgrađe, Pridvorci, Rosulje, Seferovići, Seoci, Smrčevica, Svilići, Uzričje, Vaganjac, Valice, Vilić Polje, Voljevac, Voljice, Vrse, Zastinje, Ždrimci.

Član 4.

Službeno ime Općine je: OPĆINA GORNJI VAKUF-USKOPLJE.

Član 5.

Sjedište Općine je u Gornjem Vakufu-Uskoplju.

Član 6.

Općina ima svoj grb i zastavu kao i druge simbole o kojima posebnom odlukom odlučuje Općinsko vijeće.

Član 7.

Općina ima pečat u obliku kruga prečnika 50 mm i 25 mm. Sadržaj pečata, davanje odobrenja za izradu pečata, vođenje evidencije o izdatim pečatima, način uništavanja pečata i druga pitanja od značaja za izradu i korištenje pečata Općine, uređuje se posebnom odlukom Općinskog vijeća, ako zakonom Srednjobosanskog kantona (u daljem tekstu: Kanton) nije drugačije utvrđeno.

Član 8.

Službeni jezici u Općini su jezici u službenoj upotrebi u Federaciji Bosne i Hercegovine u skladu sa Ustavom i zakonom Federacije.

Službeno pismo je pismo utvrđeno Ustavom Federacije.

Ostali jezici se mogu koristiti kao sredstvo komunikacije i nastave.

Član 9.

Općina ima svojstvo pravnog lica.

Član 10.

Ovaj statut mora biti u skladu sa Ustavom Federacije, Ustavom Kantona, federalnim i kantonalnim zakonodavstvom.

II – OSTVARIVANJE I ZAŠTITA LJUDSKIH PRAVA I OSNOVNIH SLOBODA I SARADNJA S OMBUDSMENIMA

Član 11.

Općina će stvarati uslove da građani s područja Općine u cjelini i na demokratski način ostvaruju svoja prava i slobode utvrđene u odredbama Ustava Federacije i međunarodnim instrumentima sadržanim u Aneksu Ustava Federacije o čemu će brinuti svi općinski organi vlasti, svaki u okviru svoje nadležnosti.

Član 12.

Općinska tijela vlasti i institucije koje vrše javna ovlaštenja dužni su u vršenju poslova iz svoje nadležnosti primjenjivati i dosljedno poštovati prava i slobode građana predviđene u odredbama Ustava Federacije i međunarodnim instrumentima iz Aneksa Ustava Federacije, i Ustava Kantona.

Općinska tijela vlasti i institucije koje imaju javna ovlaštenja dužni su u svom radu poduzimati sve potrebne mjere i aktivnosti u cilju osiguranja uslova za ostvarivanje i zaštitu ljudskih prava i sloboda utvrđenih u Ustavu Federacije i međunarodnim instrumentima sadržanim u Aneksu Ustava Federacije, i Ustavu Kantona.

Član 13.

Svi općinski organi vlasti i institucije koje imaju javna ovlaštenja dužni su, na zahtjev ombudsmena i njegovih zamjenika, omogućiti ispitivanje djelatnosti bilo kojeg organa vlasti općine i bilo koje druge institucije ili osobe koje su negirale ljudsko dostojanstvo, prava ili slobode, uključujući provođenje etničkog progona ili održavanje njihovih posljedica, dati potrebne informacije, dokumente i spise, omogućiti uvid u sva službena dokumenta, uključujući i tajne, kao i sudske i upravne spise i omogućiti saradnju od svakog lica, uključujući bilo kog službenika, posebno o pribavljanju potrebnih informacija, dokumenata i spisa i time osigurati uslove za ostvarivanje funkcije ombudsmena u zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda na području Općine.

Općinski načelnik je dužan omogućiti ombudsmenima i njihovim zamjenicima prisustvovanje upravnim postupcima, koje vode općinske službe za upravu, odnosno institucije koje vrše javna ovlaštenja, a općinski sud sudskim postupcima.

Član 14.

Općinski organi vlasti dužni su, u okviru svojih prava i dužnosti, saradivati sa svim međunarodnim posmatračkim tijelima za ljudska prava osnovanim za Bosnu i Hercegovinu i Federaciju, kao i s nadzornim tijelima osnovanim na osnovu Aneksa Ustava Federacije.

Član 15.

Općinski načelnik je odgovoran za saradnju i omogućavanje ostvarivanja funkcija ombudsmena i međunarodnih nadzornih tijela u Općini, posebno za saradnju općinskih službi za upravu i institucija koje imaju javna ovlaštenja na način predviđen Ustavom, zakonom i ovim Statutom.

III – SAMOUPRAVNI DJELOKRUG OPĆINE

Član 16.

Općina je nadležna za neposredno obavljanje lokalne samouprave utvrđene odgovarajućim federalnim zakonom, odnosno zakonom Kantona i ovim Statutom.

Član 17.

U okviru samoupravnog djelokruga, Općina u skladu sa zakonima iz prethodnog člana i ovim Statutom obavlja naročito sljedeće poslove lokalne samouprave:

1. osigurava uslove i preduzima sve potrebne mjere za dosljednu primjenu, poštivanje i zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, u skladu sa Ustavom Federacije i međunarodnim instrumentima iz Aneksa Ustava Federacije, Ustava Kantona i ovog Statuta,
2. donosi Statut Općine,
3. donosi budžet i završni račun,
4. donosi program razvoja aktivnosti koje su značajne za područje Općine,
5. stvara i razvija privredne, društvene, kulturne i druge uslove za život i rad stanovništva na području Općine i za zadovoljavanje njihovih materijalnih i zajedničkih potreba u skladu sa utvrđenom politikom i propisima Kantona i Federacije,
6. provodi utvrđenu obrazovnu politiku i zadovoljava lokalne potrebe stanovništva u pogledu predškolskih institucija,
7. preduzima mjere u cilju unapređenja lokalnog poslovanja i humanitarnih aktivnosti,
8. propisuje/određuje prekršaje i novčane i druge sankcije za kršenje pravila i propisa Općine,
9. osigurava uspostavljanje i vođenje mjerenja, imovinsko-zemljišnih knjiga i registara o imovinskim pravima;
10. vodi urbanističko-stambenu politiku i prostorno planiranje od značaja za Općinu i njen razvoj, kao što je izgradnja naselja i poboljšanje uslova stanovanja, uređenje građevinskog zemljišta, održavanje čistoće javnih površina, održavanje parkova i dječijih igrališta, održavanje javne rasvjete, odvoz, deponovanje i likvidiranje otpadaka, obavljanje vatrogasne službe, te štiti i uređuje čovjekovu okolinu,

11. obavlja komunalne i druge uslužne djelatnosti i lokalnu infrastrukturu, kao što je izgradnja i održavanje lokalnih cesta, puteva, lokalnih mostova, objekata za opskrbu naselja pitkom vodom, razvoju poštanskih i telefonskih veza, upravljanje grobljima i održavanje grobalja, održavanje komunalne higijene, održavanje lokalne elektro mreže, i druge djelatnosti infrastrukture lokalnog značaja,
12. provodi socijalnu politiku i uspostavlja službe socijalne zaštite,
13. upravlja općinskom imovinom i javnim dobrima u javnoj upotrebi lokalnog značaja,
14. osigurava uslove za rad lokalnih radio i TV stanica, u skladu sa zakonom,
15. vodi brigu o turističkim resursima Općine,
16. utvrđuje i stvara materijalne uslove za racionalno korištenje i upravljanje lokalnim građevinskim zemljištem i poslovnim prostorom,
17. osigurava uslove za ostvarivanje mjesne samouprave,
18. osniva javne ustanove i druga pravna lica, u skladu sa zakonom, radi ostvarivanja određenih privrednih, društvenih i drugih interesa i potreba stanovništva,
19. osigurava opće uslove za snabdijevanje stanovništva hranom, zadovoljavanje drugih potreba i obavljanje uslužnih djelatnosti na području Općine,
20. donosi propise o oporezivanju i na drugi način osigurava potrebno finansiranje koje nije obezbijedila kantonalna ili federalna vlast,
21. raspisuje referendum,
22. raspisuje javne zajmove i odlučuje o zaduživanju Općine,
23. stara se o obnavljanju oštećenih i uništenih kuća u saradnji sa Kantonom i Federacijom i podržava povratak raseljenih lica i izbjeglica,
24. vodi evidenciju i popis raseljenih lica, izbjeglica i deložiranih lica, u skladu sa posebnim zakonom,
25. određuje/utvrđuje imena/nazive naseljenih mjesta (ulica, trgova, i sl.),
26. vodi matičnu knjigu rođenih i sastavlja biračke spiskove,
27. donosi propise za izvršavanje općinskih nadležnosti u skladu sa zakonom i
28. utvrđuje i ostvaruje i druge poslove lokalne samouprave, u skladu sa zakonom i ovim Statutom.

Obavljanje pojedinih poslova iz stava 1. ovog člana, može se u skladu sa zakonom, povjeriti preduzećima (društvima), ustanovama i drugim pravnim licima, da u okviru svoje djelatnosti odlučuju u pojedinačnim stvarima o određenim pravima i obavezama građana i pravnih lica (u daljem tekstu: institucije koje imaju javna ovlaštenja).

Član 18.

Općina je samostalna u odlučivanju u poslovima iz samoupravnog djelokruga, u skladu sa Ustavom Federacije, Ustavom Kantona, te federalnim i kantonalnim zakonima i ovim Statutom i odgovorna je za obavljanje tih poslova.

Član 19.

Općina, pored poslova lokalne samouprave, obavlja i upravne i druge stručne poslove koji se federalnim zakonima, odnosno zakonima Kantona, iz određenih upravnih oblasti, prenesu na Općinu.

IV – OPĆINSKI ORGANI VLASTI

Općinsko vijeće

a) Opće odredbe

Član 20.

Općinsko vijeće je predstavničko tijelo građana koje donosi općinske propise i druge akte u okviru prava i dužnosti Općine, iz samoupravnog djelokruga Općine, te obavlja i druge poslove, u skladu sa Ustavom, zakonom i ovim Statutom.

Član 21.

Općinsko vijeće obavlja poslove iz svoje nadležnosti samostalno, na osnovu i u okviru Ustava Federacije, Ustava Kantona, federalnih zakona, odnosno zakona Kantona i ovog Statuta.

Član 22.

Općinsko vijeće se sastoji od 23 vijećnika.

Član 23.

Izbor vijećnika Općinskog vijeća (u daljem tekstu: vijećnici) vrši se u skladu sa Ustavom, zakonom i ovim Statutom.

Član 24.

Građani biraju vijećnike na osnovu slobodnog, općeg, jednakog i neposrednog izbornog prava, tajnim glasanjem. Niko nema prava da po bilo kom osnovu poziva birača na odgovornost za glasanje, niti da od njega traži da se izjasni za koga je glasao ili zašto nije glasao, niti ga može spriječiti da glasa.

Član 25.

Vijećnike Općinskog vijeća biraju, višestranačkim i demokratskim putem, birači na neposrednim i tajnim izborima na cijelom području Općine, u skladu sa Zakonom.

Član 26.

Trajanje mandata vijećnika uređuje se Ustavom i zakonom.

Član 27.

Nespojive su funkcije vijećnika s funkcijom općinskog načelnika, zamjenika općinskog načelnika, sekretara Općinskog vijeća i zaposlenih službenika u općinskoj upravi, kao i zaposlenih službenika u jedinicama federalnih i kantonalnih organa uprave sa sjedištem u Općini.

Izborom ili imenovanjem vijećnika na funkcije iz prethodnog stava, prestaje mandat vijećnika u Općinskom vijeću.

Vijećniku prestaje mandat i kada preuzme funkciju koja je prema zakonu nespojiva sa funkcijom vijećnika, kao i u drugim slučajevima utvrđenim zakonom.

Član 28.

Općinsko vijeće će biti prvi put sazvano najkasnije 15 dana nakon objavljivanja rezultata izbora.

Član 29.

Općinsko vijeće bira, iz reda svojih vijećnika, predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg Vijeća po postupku i na način utvrđen u prelaznim i završnim odredbama ovog statuta.

Predsjedavajući i zamjenik predsjedavajućeg ne mogu biti iz istog konstitutivnog naroda.

Predsjedavajući Općinskog vijeća i načelnik Općine ne mogu biti iz istog konstitutivnog naroda.

Predsjedavajući predsjedava sjednicama Općinskog vijeća i obavlja druge poslove utvrđene u Poslovniku o radu Općinskog vijeća.

Predsjedavajući i zamjenik predsjedavajućeg se automatski rotiraju na funkciji svake godine u isto vrijeme kada se na funkciji rotiraju načelnik Općine i zamjenik načelnika Općine.

Funkcija Predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg nije profesionalna.

Općinsko vijeće bira sekretara Općinskog vijeća, koji tu dužnost obavlja profesionalno.

Član 30.

Općinsko vijeće punovažno odlučuje ako je na sjednici prisutna dvotrećinska većina od ukupnog broja vijećnika, osim ako Ustavom Federacije, Zakonom i ovim statutom nije drugačije određeno.

Član 31.

Prilikom donošenja odluka koje se tiču slijedećih pitanja: izbor općinskog načelnika, zamjenika načelnika, predsjedavajućeg Vijeća, zamjenika predsjedavajućeg Vijeća, donošenja Statuta i promjena Statuta, donošenja Poslovnika o radu i promjena Poslovnika, usvajanja budžeta i izmjena budžeta i pitanja od vitalnog interesa bilo kog od konstitutivnih naroda, vijećnici će ulagati najveće napore kako bi odluka dobila saglasnost natpolovične većine vijećnika uključujući najmanje natpolovičnu većinu vijećnika iz reda svakog konstitutivnog naroda i ostalih.

Ukoliko većinska odluka o pitanjima iz prethodnog stava ne uključuje najmanje natpolovičnu većinu glasova vijećnika iz reda svakog konstitutivnog naroda i ostalih zastupljenih u Vijeću, predsjedavajući Općinskog vijeća i/ili zamjenik predsjedavajućeg Općinskog vijeća će odmah donijeti odluku o sazivanju komisije koja se sastoji od predsjedavajućeg, zamjenika predsjedavajućeg i po jednog vijećnika iz reda svih konstitutivnih naroda i ostalih. Ukoliko ti naponi ne uspiju, odluka će se donijeti dvotrećinskom većinom ukupnog broja vijećnika Općinskog vijeća.

U smislu ovog člana, pitanjima od vitalnog interesa smatraju se pitanja koja utvrdi Parlament Federacije.

Član 31a.

Kada se donese odluka, o sazivanju Komisije, iz stava 2. prethodnog člana, predsjedavajući i zamjenik predsjedavajućeg nastavljaju rad sjednice prema dnevnom redu.

Komisija iz prethodnog člana će nastojati da postigne saglasnost u roku od sedam (7) dana od dana glasanja. Komisija može u tu svrhu tražiti smjernice od Vlade Kantona ili Vlade Federacije.

Član 32.

Općinsko vijeće može osnovati savjete, komisije, odbore i druga radna tijela u svrhu priprema odluka iz njegovog djelokruga.

Sastav, broj članova, djelokrug i način rada tijela iz prethodnog stava utvrđuje se Poslovníkom, odnosno posebnom odlukom o osnivanju radnog tijela.

Član 32a.

Općinsko vijeće osniva Stalnu komisiju za posredovanje, koja se sastoji od 5 vijećnika, za pitanja koja nisu definirana članom 31.

Sastav, broj članova, djelokrug i način rada Stalne komisije za posredovanje iz prethodnog stava utvrđuje se Poslovníkom, odnosno posebnom odlukom o osnivanju radnog tijela.

Član 33.

Općinsko vijeće zasijeda javno, osim u izuzetnim okolnostima predviđenim u Poslovníku Vijeća i vodi zapisnik o svom radu i donesenim odlukama.

Član 34.

Na sjednicama Općinskog vijeća glasanje je javno, ako Vijeće ne odluči da se o pojedinim pitanjima glasa tajno.

Član 35.

Poslovníkom o radu Općinskog vijeća regulišu se pitanja koja se odnose na prava i obaveze vijećnika, njihovu odgovornost, postupak sazivanja prve sjednice Vijeća i njegovog konstituisanja, potvrđivanje mandata izabranih vijećnika, način izbora predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg Vijeća, svečane izjave, postupak sazivanja sjednica Vijeća, utvrđivanje dnevnog reda, održavanje reda na sjednici, utvrđivanje rezultata glasanja, ovlašteni predlagači sazivanja sjednice, postupak donošenja općinskih propisa, izvještavanje javnosti o sjednici, donošenje programa rada Vijeća, određivanje radnih tijela vijeća, njihov sastav, nadležnost i način rada, sadržaj i način vođenja zapisnika o radu sjednice Vijeća i druga pitanja od značaja za organizovanje i rad Općinskog vijeća.

Član 36.

Vijećnici za svoj rad u Općinskom vijeću imaju pravo na nadoknadu troškova, odnosno izgubljene zarade, u skladu sa odlukom Općinskog vijeća.

Član 37.

Vijećnik Općinskog vijeća ne može biti krivično gonjen, niti odgovoran u građanskom postupku za bilo koju radnju učinjenu u vršenju funkcije vijećnika, a niti može biti pritvoren ili lišen slobode bez odobrenja Općinskog vijeća.

b) Nadležnost Općinskog vijeća

Član 38.

Općinsko vijeće nadležno je za slijedeće poslove:

1. priprema i dvotrećinskom većinom, uključujući natpolovičnu većinu vijećnika iz reda svakog konstitutivnog naroda i ostalih, usvaja Statut Općine i odlučuje o njegovim promjenama,
2. donosi odluke, druge propise i opće akte i daje njihovo tumačenje,
3. bira i smjenjuje općinskog načelnika i njegovog zamjenika, predsjedavajućeg Vijeća i njegovog zamjenika, sekretara i članove radnih tijela Općinskog vijeća,
4. donosi općinski budžet, usvaja završni račun i donosi propise o općem oporezivanju i na drugi način osigurava potrebna finansijska sredstva koja nisu osigurana od strane organa vlasti Federacije i Kantona u skladu sa zakonom i ovim Statutom,
5. donosi program razvoja za pojedine djelatnosti za koje je nadležno,
6. osniva javna preduzeća i javne ustanove i druga pravna lica za obavljanje privrednih, društvenih, komunalnih i drugih djelatnosti od interesa za Općinu,
7. odlučuje, u skladu sa zakonom, o tome da se obavljanje pojedinih poslova iz samoupravnog djelokruga Općine povjeri institucijama koje imaju javna ovlaštenja,
8. raspisuje referendum,
9. raspisuje javni zajam i samodoprinos i odlučuje o zaduživanju Općine,
10. donosi propise o organizaciji i osnivanju službe za upravu,
11. utvrđuje naziv za dijelove naseljenih mjesta,

12. odlučuje o inicijativama za davanje i izmjenu naziva ulica, trgova, mostova i dr.,
13. donosi poslovnik o svom radu,
14. vrši i druge poslove koji su zakonom stavljani u nadležnost općine kao jedinice lokalne samouprave, odnosno poslove određene ovim Statutom.

2. Općinski načelnik

Član 39.

Općinski načelnik je izvršno-upravni organ Općine.
Općinski načelnik svoju dužnost obavlja profesionalno.
Općinski načelnik i predsjedavajući Općinskog vijeća ne mogu biti iz istog konstitutivnog naroda.

Član 40.

Općinski načelnik ima zamjenika općinskog načelnika.
Općinski načelnik i zamjenik općinskog načelnika ne mogu biti iz istog konstitutivnog naroda.
Zamjenik općinskog načelnika svoju dužnost obavlja profesionalno.

Član 41.

Općinskog načelnika i zamjenika općinskog načelnika bira Općinsko vijeće na prijedlog Komisije za izbor i imenovanja uz konsultacije sa klubovima vijećnika.
Izbor općinskog načelnika i zamjenika načelnika se obavlja po postupku i na način utvrđenim u prelaznim i završnim odredbama ovog Statuta.
Načelnik općine i njegov zamjenik se svake godine automatski rotiraju na funkcijama.

Član 42.

Ukoliko mjesto općinskog načelnika ili zamjenika općinskog načelnika ostane upražnjeno prije isteka mandata, Općinsko vijeće će izabrati novog općinskog načelnika, odnosno zamjenika općinskog načelnika u roku od 30 dana na način predviđen u prelaznim i završnim odredbama ovog Statuta.

Član 43.

Zamjenik općinskog načelnika pomaže općinskom načelniku u obavljanju poslova iz člana 44. ovog Statuta, zamjenjuje načelnika u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti za rad.

Član 44.

Općinski načelnik predstavlja i zastupa Općinu.
Općinski načelnik u obavljanju poslova iz samoupravnog djelokruga Općine, ovlašten je da:

1. provodi općinsku politiku, izvršava općinske propise i opće akte, te obavlja poslove koje na Općinu prenese kantonalna i federalna vlast,
2. priprema općinske propise i druge opće akte koje donosi Općinsko vijeće i predlaže te propise općinskom vijeću na usvajanje,
3. imenuje i smjenjuje sve općinske službenike i namještenike,
4. stara se o organizaciji općinske uprave i njenom radu,
5. rukovodi radom općinskih službi i općinskih službenika,
6. vrši konsultacije za izbor sudija općinskog suda,
7. podnosi izvještaje Općinskom vijeću i javnosti o provođenju općinske politike, izvršavanju općinskih propisa i drugih poslova iz svoje nadležnosti,
8. obavještava skupštinu kantona, odnosno kantonalne organe o izvršavanju kantonalne politike i kantonalnih zakona i drugih propisa, kao i o stanju o odgovarajućoj oblasti, kad je izvršavanje te politike i tih zakona povjereno Općini.
9. obavlja i druge poslove utvrđene ovim Statutom i drugim propisima.

Član 45.

Zamjenik općinskog načelnika ovlašten je da:

1. osigura suradnju između općinskih službenika i Ombudsmena i njegovih zamjenika,
2. provodi općinsku politiku, izvršava općinske propise i opće akte, te obavlja poslove koje na Općinu prenese kantonalna i federalna vlast,
3. priprema općinske propise i druge opće akte koje donosi Općinsko vijeće i predlaže te propise općinskom vijeću na usvajanje,
4. podnosi izvještaje Općinskom vijeću i javnosti o provođenju općinske politike, izvršavanju općinskih propisa i drugih poslova iz svoje nadležnosti,

5. koordinira projekte rekonstrukcije,
6. blisko surađuje sa odgovarajućim šefovima službi u vezi pitanja povratka izbjeglica, interno raseljenih osoba i raseljenih osoba.

Član 46.

Općinski načelnik i zamjenik općinskog načelnika odgovaraju Općinskom vijeću za svoj rad i rad općinskih službi za upravu. Općinski načelnik dužan je Općinskom vijeću podnositi izvještaj o svom radu i radu općinskih službi za upravu najmanje jedanput u tri mjeseca.

Općinski načelnik i zamjenik općinskog načelnika odgovorni su svako za svoj rad i za obavljanje poslova koji su federalnim zakonom i zakonom kantona preneseni na općinu.

U obavljanju poslova iz stava 3. ovog člana, općinski načelnik i zamjenik općinskog načelnika ostvaruju potrebnu saradnju sa vladom Kantona i nadležnim organima kantona, odnosno vladom Federacije i nadležnim federalnim organima uprave, zavisno od toga da li se radi o provođenju zakona Kantona ili federalnog zakona.

Član 47.

Ukoliko općinski načelnik ili zamjenik općinskog načelnika prekrše zakletvu ili iz drugih razloga postanu nedostojni te funkcije, mogu biti smijenjeni.

Smjena načelnika ili zamjenika načelnika se obavlja po postupku i na način utvrđenim u prelaznim i završnim odredbama ovog statuta.

Član 48.

Općinski načelnik je dužan pri odlučivanju o svim pitanjima iz svoje nadležnosti, a posebice o pitanjima od zajedničkog interesa, ostvarivati prethodno konsultacije sa zamjenikom načelnika.

Načelnik i zamjenik načelnika dužni su zajednički potpisivati općinske rashode.

3. Općinske službe za upravu

Član 49.

Za obavljanje poslova lokalne samouprave i upravnih i drugih stručnih poslova iz samoupravnog djelokruga općine, i poslova koji se federalnim zakonom ili zakonom Kantona prenesu na Općinu, osnivaju se općinske službe za upravu (u daljem tekstu: Službe za upravu).

Službe za upravu u parnom broju osniva Općinsko vijeće na prijedlog općinskog načelnika.

Odlukom o osnivanju službi za upravu uređuju se naročito pitanja koja se odnose na naziv, broj, nadležnost, rukovođenje, odgovornost i način rada službi za upravu.

Općinski načelnik sa zamjenikom načelnika i službama za upravu čini jedinstven općinski organ uprave.

Član 50.

Radom svih službi za upravu rukovodi općinski načelnik i koordinira i usmjerava njihov rad s ovlaštenjima predviđenim zakonom, ovim Statutom i općinskim propisima.

Radom pojedine Službe za upravu neposredno rukovodi šef službe.

Šef službe odgovoran je općinskom načelniku za svoj rad i rad službe kojom rukovodi.

Član 51.

Šefove službi imenuje općinski načelnik uz prethodno dobivenu saglasnost zamjenika općinskog načelnika i uz konsultacije sa strankama zastupljenim u Vijeću.

Općinski načelnik imenuje ostale službenike i namještenike službi za upravu, nakon provedenog javnog konkursa, odnosno oglasa za upražnjena radna mjesta i smjenjuje ih u skladu sa Zakonom.

Za pomoćnike općinskog načelnika može biti imenovano lice koje ima visoku stručnu spremu odgovarajućeg smijera i radno iskustvo od najmanje tri godine poslije završene visoke školske spreme.

Jedan konstitutivni narod ne može biti zastupljen sa više od polovine od ukupnog broja šefova općinskih službi za upravu.

Član 52.

Unutrašnja organizacija službi za upravu uređuje se Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji.

Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji sadrži djelokrug službe, organizacione jedinice i njihovu nadležnost, sistematizaciju radnih mjesta i uslove u pogledu stručne spreme, radnog iskustva, stručnog ispita i broja izvršilaca, rukovođenje službom, ovlaštenja i odgovornosti službenika u obavljanju poslova, programiranje i izvršavanje poslova, broj pripravnika koji se primaju u radni odnos i uslovi za prijem pripravnika i druga pitanja bitna za organizaciju i rad službi za upravu.

Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji donosi općinski načelnik, uz saglasnost zamjenika načelnika.

Član 53.

Službe za upravu, u skladu sa zakonom i ovim Statutom neposredno obavljaju sljedeće upravne i druge stručne poslove:

1. izvršavaju općinske propise i druge opće akte iz samoupravnog djelokruga Općine,
2. rješavaju u upravnom postupku o pravima, obavezama i pravnim interesima građana i pravnih lica iz samoupravnog djelokruga Općine,
3. obavljaju nadzor nad djelatnošću javnih preduzeća i ustanova koje obavljaju poslove na osnovu javnih ovlaštenja utvrđenih propisom Općine,
4. daju inicijative za rješavanje određenih pitanja iz samoupravnog djelokruga Općine,
5. pripremaju nacрте općinskih propisa i drugih općih akata iz svoje nadležnosti,
6. obavljaju i druge poslove određene ovim Statutom i općinskim propisima.

Pored poslova iz stava 1. ovog člana službe za upravu obavljaju i upravne i druge stručne poslove koji su federalnim zakonom, odnosno zakonom Kantona preneseni na Općinu.

Član 54.

Rad službi za upravu je javan.

Službe za upravu samostalno obavljaju poslove iz svoje nadležnosti i za svoj rad su odgovorne Općinskom vijeću i općinskom načelniku.

Član 55.

Za obavljanje stručnih i drugih poslova za potrebe Općinskog vijeća i općinskog načelnika mogu se osnovati određene stručne, tehničke i druge službe, kao zajedničke ili samostalne službe.

Član 56.

Za obavljanje određenih poslova iz nadležnosti službi za upravu mogu se za jedno ili više naseljenih mjesta osnovati mjesni uredi izvan sjedišta službi za upravu.

Mjesne urede osniva Općinsko vijeće na prijedlog općinskog načelnika. Odlukom o osnivanju mjesnih ureda određuje se nadležnost, sjedište, područje, broj izvršilaca i nadzor nad obavljanjem poslova iz nadležnosti ureda.

Član 57.

U nadležnosti mjesnih ureda mogu se predvidjeti poslovi koji se odnose naročito na: vođenje matičnih knjiga i obavljanje poslova matične službe, ovjeravanje prepisa raznih isprava, izdavanje uvjerenja ili potvrda o činjenicama o kojima se vode službene evidencije kod općinskih službi za upravu, izdavanje propisanih isprava za stoku, davanje raznih obavještenja i pravnih savjeta koje traže građani, obavljanje službene dostave raznih pismena građanima i druge poslove od neposrednog interesa za ostvarivanje prava i obaveza građana kod općinskih službi za upravu.

Član 58.

Sredstva za rad službi za upravu i mjesnih ureda te službi iz člana 57. Ovog Statuta obazbjeđuju se u budžetu općine.

4. Općinski sud

Član 59.

Sudsku vlast u Općini obavlja općinski sud, u skladu sa zakonom Kantona.

Član 60.

Pitanja koja se odnose na funkcionisanje općinskog suda, broj potrebnih sudija, kriterije i postupak njihovog izbora, izbor predsjednika suda, vrijeme trajanja službe, davanje ostavke ili smjenjivanje, uslove službe, plaće i druge naknade sudija i druga pitanja od značaja za organizaciju i rad općinskog suda, u skladu sa Ustavom Federacije i Ustavom Kantona, regulišu se zakonom Kantona.

Član 61.

Svi općinski organi vlasti dužni su izvršavati i pomagati u izvršavanju presuda i rješenja sudova Federacije, sudova Kantona i općinskog suda, a neposrednu odgovornost za izvršenje tih presuda i rješenja ima općinski načelnik.

5. Općinski sud za prekršaje

Član 62.

Za vođenje prekršajnog postupka u prvom stepenu, osniva se Općinski sud za prekršaje Gornji Vakuf-Uskoplje. Općinskog sud za prekršaje osniva Općinsko vijeće. Općinski sud za prekršaje je samostalan organ Općine i za svoj rad odgovara Općinskom vijeću i općinskom načelniku. Broj sudija za prekršaje utvrđuje se odlukom Općinskog vijeća. Sva pitanja koja se odnose na funkcionisanje Općinskog suda za prekršaje regulišu se zakonom Kantona.

Općinsko pravobranilaštvo

Član 63.

Općinsko pravobranilaštvo je samostalan organ koji svoju funkciju vrši u skladu sa Ustavom, a na osnovu zakona, drugih propisa i općih akata. Općinsko pravobranilaštvo osniva Općinsko vijeće. Sva pitanja koja se odnose na funkcionisanje Općinskog pravobranilaštva regulišu se zakonom kantona.

V-NEPOSREDNO SUDJELOVANJE GRAĐANA U ODLUČIVANJU U LOKALNOJ SAMOUPRAVI

Član 64.

Građani s područja Općine mogu neposredno sudjelovati u odlučivanju o lokalnim poslovima iz samoupravnog djelokruga Općine. Oblici neposrednog odlučivanja su: referendum, mjesni zborovi građana i građanska inicijativa.

a) Referendum

Član 65.

Građani s područja Općine mogu putem referenduma neposredno odlučivati o pitanjima koja su od njihovog interesa, a to su:

1. odlučivanje o prijedlogu za promjenu Statuta Općine,
2. odlučivanje o prijedlogu za donošenje ili promjenu općinskog propisa ili drugog općeg akta iz samoupravnog djelokruga Općine,
3. predlaganje donošenja akata o pitanjima koja su od interesa za život i rad građana kao što je: izgradnja objekata komunalnog značaja, uređenje prostora, održavanje higijene i čistoće javnih površina na području Općine, uvođenje samodoprinosu za određene namjene i druga pitanja od interesa za građane,
4. izjašnjavanje o inicijativi za konstituiranje novih općina ili izmjenu postojeće granice općine,
5. izjašnjavanje građana o pitanjima od općeg interesa za Općinu, ako Općinsko vijeće zatraži takvo izjašnjavanje,
6. odlučivanje o osnivanju mjesne zajednice,
7. druga pitanja predviđena zakonom ili propisom Općine.

Član 66.

Referendum se može raspisati za cijelo područje Općine, za područje jedne ili više mjesnih zajednica ili jedno ili više naselja, ili dio područja po sopstvenoj inicijativi, ili kada inicijativu daju građani.

Član 67.

Referendum, na osnovu zakona i ovog Statuta raspisuje Općinsko vijeće na prijedlog jedne trećine članova Općinskog vijeća, na prijedlog općinskog načelnika, ili na prijedlog jedne petine mjesnih zajednica na području Općine.

Član 68.

Prijedlog za raspisivanje referenduma sadrži pitanja o kojima se građani trebaju izjasniti na referendumu i područje na kojem treba provesti referendum.

Član 69.

Pravo glasanja na referendumu imaju građani koji imaju prebivalište na području Općine, odnosno na području za koje se raspisuje referendum, koji imaju biračko pravo i upisani su u birački spisak. Odluka donesena na referendumu obavezna je za Općinsko vijeće, općinskog načelnika i građane.

Član 70.

Odlukom o raspisivanju referenduma određuju se pitanja o kojima se na referendumu građani trebaju izjasniti, te dan i način održavanja referenduma i područje na kojem će se provesti referendum.

Član 71.

Referendum provodi komisija za provođenje referenduma koju imenuje Općinsko vijeće.

Komisija za provođenje referenduma određuje glasačka mjesta u naseljima u kojima će se građani izjašnjavati na referendumu.

Referendum se provodi u skladu sa zakonom, ovim Statutom i statutom mjesne zajednice.

b) Mjesni zborovi građana i građanska inicijativa

Član 72.

Na mjesnom zboru građani mogu raspravljati o svim pitanjima iz samoupravnog djelokruga Općine, predlagati način rješavanja određenog pitanja, odnosno donošenja akata iz djelokruga Općinskog vijeća.

Član 73.

Općinsko vijeće može tražiti mišljenje od mjesnog zbora građana o prijedlogu općinskog propisa ili drugog općeg akta, ili drugog pitanja iz samoupravnog djelokruga Općine.

Član 74.

O svakom pitanju iz djelokruga Općinskog vijeća građani imaju pravo na mjesnom zboru građana pokrenuti inicijativu za donošenje određenog akta ili rješavanje određenog pitanja iz djelokruga Općinskog vijeća.

Građansku inicijativu može pokrenuti najmanje 200 birača upisanih u birački spisak Općine. Općinsko vijeće je dužno da razmotri građansku inicijativu i donese o njoj odluku na prvoj narednoj sjednici, a najkasnije u roku od mjesec dana od prijema inicijative.

Član 75.

Svaki građanin ima pravo Općinskom vijeću i općinskom načelniku slati prigovore i pritužbe, na njihov rad i rad službi za upravu, te davati prijedloge za rješavanje određenih pitanja iz nadležnosti lokalnih poslova Općine.

Organi iz stava 1. ovog člana dužni su dati odgovor na podneseni prigovor ili pritužbu u što kraćem roku, te preduzeti odgovarajuće mjere u skladu sa zakonom i ovim Statutom.

VI - MJESNA SAMOUPRAVA

Član 76.

Mjesna samouprava podrazumijeva pravo građana da neposredno sudjeluju u odlučivanju o određenim lokalnim poslovima koji neposredno utiču na njihov svakodnevni život i rad.

Kao organizacijski oblik za ostvarivanje poslova iz prethodnog stava osniva se mjesna zajednica.

Mjesna zajednica se osniva za jedno naselje, više međusobno povezanih manjih naselja ili za dio većeg naselja koji u odnosu na ostale dijelove čini zasebnu razgraničenu cjelinu.

Član 77.

Mjesnu zajednicu osnivaju građani na mjesnom zboru građana.

Građani koji imaju prebivalište na području za koje se osniva mjesna zajednica, odlučuju u osnivanju mjesne zajednice.

Inicijativu za osnivanje mjesne zajednice mogu dati građani na zborovima iz naseljenih mjesta za čije se područje predlaže osnivanje mjesne zajednice, razna udruženja građana, preduzeća i organizacije s tog područja, Općinsko vijeće i općinski načelnik.

Član 78.

Odluka o osnivanju mjesne zajednice donesena je ako je na referendumu glasala natpolovična većina birača upisanih u birački spisak naseljenih mjesta za čije se područje osniva mjesna zajednica.

Član 79.

Davalac inicijative za osnivanje mjesne zajednice dužan je, nakon donošenja odluke o osnivanju mjesne zajednice izabrati osnivački odbor od 3 do 5 članova.

Osnivački odbor dužan je pripremiti statut i druge akte mjesne zajednice i provesti izbore za organe mjesne zajednice najkasnije u roku od 60 dana od dana donošenja odluke o osnivanju mjesne zajednice.

Član 80.

Mjesna zajednica je nadležna za obavljanje poslova koji neposredno utiču na svakodnevne potrebe i život i rad građana, kao što su:

1. izgradnja i održavanje puteva, kanalizacije, vodovoda i drugih komunalnih potreba,
2. uređenje naselja, izgradnja i održavanje parkova, nasada, dječjih igrališta, sportskih objekata i slično,
3. izgradnja i održavanje grobalja,
4. čišćenje javnih površina, odvoz smeća, odvođenje atmosferskih voda i zaštita okoline,
5. obavljanje i drugih lokalnih poslova od interesa za život i rad građana u mjestu stanovanja, određen statutom mjesne zajednice, u skladu sa ovim Statutom i propisima Općine

Član 81.

Posebnom odlukom Općinskog vijeća, a na prijedlog općinskog načelnika, mogu se na mjesnu zajednicu prenijeti određeni stručni poslovi iz samoupravnog djelokruga Općine, koji su u nadležnosti općinskih službi za upravu, a koji su od neposrednog interesa za prava i obaveze građana, kao što su: dostavljanje podataka za plaćanje komunalnih naknada i drugih prihoda Općine, vođenje određenih evidencija i drugih poslova koji su od značaja za rad službi za upravu. Sredstva za obavljanje poslova iz stava 1. ovog člana obezbjeđuju se u budžetu Općine.

Član 82.

Mjesna zajednica ima statut.

Statut mjesne zajednice usvajaju građani na zboru. Statut je usvojen ako je za njega glasala većina građana prisutnih na zboru na kom se statut usvaja.

Član 83.

Statutom mjesne zajednice, u skladu sa zakonom i ovim Statutom, uređuje se postupak osnivanja mjesne zajednice, njena nadležnost (sadržaj lokalnih poslova), organi mjesne zajednice, način njihovog izbora i opoziva, njihova nadležnost, način finansiranja djelatnosti mjesne zajednice, postupak provođenja lokalnog referenduma, odnos prema Općini i njenim organima, kao i odnos prema pravnim licima na području mjesne zajednice i druga pitanja od značaja za organizaciju i rad mjesne zajednice.

Član 84.

Organi mjesne zajednice su:

1. zbor građana,
2. savjet mjesne zajednice.

Član 85.

Broj članova savjeta mjesne zajednice utvrđuje se statutom mjesne zajednice koji ne može biti manji od 5 ni veći od 12 članova, a određuje se u zavisnosti od veličine područja, ekonomske razvijenosti i broja stanovnika svakog naselja ili dijela naselja na području mjesne zajednice.

Prilikom izbora članova savjeta mjesne zajednice mora se osigurati srazmjerna zastupljenost članova savjeta mjesne zajednice prema broju birača u pojedinom naselju ili dijelu naselja.

Član 86.

Savjet mjesne zajednice biraju građani s područja mjesne zajednice, koji imaju biračko pravo, na način utvrđen Statutom mjesne zajednice.

Mandat članova savjeta mjesne zajednice traje dvije godine.

Član 87.

Savjet mjesne zajednice donosi program rada savjeta mjesne zajednice, finansijski plan i završni račun, poslovnik o svome radu i obavlja i druge poslove koji su od značaja za ostvarivanje zajedničkih interesa i potreba građana s područja mjesne zajednice utvrđene statutom mjesne zajednice.

Član 88.

Savjet mjesne zajednice iz svojih redova bira predsjednika savjeta mjesne zajednice na period od dvije godine.

Predsjednik savjeta mjesne zajednice saziva sjednice savjeta mjesne zajednice i predsjedava im, izvršava program rada i finansijski plan i obavlja i druge poslove utvrđene statutom mjesne zajednice.

Predsjednik savjeta mjesne zajednice za svoj rad odgovara savjetu mjesne zajednice, a općinskom načelniku za obavljanje onih poslova iz samoupravnog djelokruga Općine koji su preneseni u nadležnost mjesne zajednice.

Član 89.

Program rada i finansijski plan potreba mjesne zajednice obavezno se razmatra na zborovima građana u naseljima na području mjesne zajednice.

Član 90.

Savjet mjesne zajednice može, u skladu sa statutom mjesne zajednice, sazvati mjesne zborove građana radi raspravljanja o određenim potrebama i interesima građana, te davanja prijedloga za rješavanje pitanja od mjesnog značaja. Način sazivanja mjesnih zborova građana, njihov rad i odlučivanje, izbora predsjedavajućeg zbora građana i druga pitanja u vezi rada zborova građana uređuju se statutom mjesne zajednice.

Član 91.

Sredstva za zadovoljavanje potreba i interesa građana u mjesnoj zajednici osiguravaju se:

1. putem lokalnog samodoprinosu
2. naknadama za usluge i drugim prihodima koje svojim aktivnostima ostvaruje mjesna zajednica,
3. prihodima koje Općina ustupi mjesnoj zajednici u skladu sa planovima razvoja mjesne zajednice odnosno Općine,
4. prihodima od radnji i preduzeća koje u skladu sa zakonom osniva mjesna zajednica,
5. od poklona, donacija i drugih sredstava koja, u skladu sa zakonom i drugim propisima, ostvari mjesna zajednica.

Član 92.

Nadzor nad zakonitošću rada organa mjesne zajednice obavlja općinski načelnik. Općinski načelnik ima pravo i obavezu predložiti Općinskom vijeću da raspusti savjet mjesne zajednice, odnosno razriješi od dužnosti predsjednika savjeta mjesne zajednice ako se utvrdi da u svom radu učestalo krše statut mjesne zajednice, ovaj Statut ili propise Općine ili ne izvršavaju povjerene poslove.

Član 93.

Mjesna zajednica ima svojstvo pravnog lica u poslovima iz svoje nadležnosti.

VII – SARADNJA S DRUGIM OPĆINAMA I UDRUŽIVANJE OPĆINE U ZAJEDNICE I SAVEZE OPĆINA

Član 94.

U obavljanju poslova iz samoupravnog djelokruga, Općina ostvaruje saradnju s drugim općinama, a posebno sa susjednim općinama.

Saradnja iz stava 1. ovog člana planira se i ostvaruje u onim poslovima koji su od njihovog zajedničkog interesa.

Saradnju s drugim općinama, u skladu sa odredbama stava 1. i 2. ovog člana, ostvaruje Općinsko vijeće, odnosno općinski načelnik, svaki u pitanjima iz svog djelokruga.

Član 95.

Općina se može udruživati, u zajednicu općina za određeno područje, u skladu sa zakonom.

Odluku o udruživanju Općine u zajednicu općina donosi Općinsko vijeće, samostalno ili na prijedlog općinskog načelnika.

Odlukom o udruživanju Općine u zajednicu općina utvrđuju se ciljevi udruživanja, način ostvarivanja tih ciljeva u zajednici općina i druga pitanja od značaja za rad u zajednici općina.

Član 96.

Općina može pristupiti međunarodnim udruženjima lokalnih zajednica i sarađivati s odgovarajućim lokalnim jedinicama drugih država, u skladu sa Ustavom i Zakonom.

Odluku o pristupanju udruženjima, odnosno ostvarivanju saradnje iz stava 1. ovog člana donosi Općinsko vijeće samostalno ili na prijedlog općinskog načelnika.

Član 97.

Općina se može udruživati u odgovarajući Savez općina Federacije, odnosno Savez općina Bosne i Hercegovine o čemu odlučuje Općinsko vijeće.

Udruživanje iz stava 1. ovog člana ima za cilj da se u Savezu općina Federacije ostvaruju i unapređuju određeni zajednički interesi i osigurava njihova zaštita.

VIII – IMOVINA OPĆINE I FINANSIRANJE LOKALNE SAMOUPRAVE

1. Imovina Općine

Član 98.

Sve pokretne i nepokretne stvari koje u skladu sa zakonom pripadaju Općini, kao što su zgrade i drugi objekti u kojima su smješteni općinski organi vlasti i druga nepokretna i pokretna imovina, kao i prava koja pripadaju toj imovini, čini imovinu Općine.

Imovinom u vlasništvu Općine mora se upravljati pažljivo po načelima dobrog domaćina, o čemu se stara općinski načelnik. O sticanju ili otuđivanju imovine u vlasništvu Općine odlučuje Općinsko vijeće na prijedlog općinskog načelnika.

Član 99.

Nepokretna imovina Općine može se, u skladu sa zakonom, dati u zakup preduzećima i drugim pravnim licima, kao i građanima.

O davanju nepokretnosti u zakup raspisuje se oglas.

Način korištenja nepokretne imovine Općine date u zakup i obaveze korisnika te imovine utvrđuju se ugovorom koga u ime Općine zaključuje općinski načelnik.

Član 100.

Općinsko vijeće može, ako to opće potrebe nalažu u oblasti poslova iz samoupravnog djelokruga Općine osnovati javno preduzeće ili javnu ustanovu, u skladu sa zakonom.

Aktom o osnivanju javnog preduzeća, odnosno javne ustanove iz prethodnog stava propisuje se način upravljanja preduzećem, odnosno ustanovom, prava osnivača, korištenje osnovne dobiti i druge obaveze preduzeća, odnosno ustanove prema Općini.

2. Finansiranje lokalne samouprave

Član 101.

Općina ima, u skladu sa Ustavom i zakonom, svoje prihode kojima, u okviru samoupravnog djelokruga samostalno raspolaže.

Prihodi Općine srazmjerni su poslovima koje, u skladu sa ustavom, zakonom i ovim Statutom obavljaju organi vlasti Općine. Prihodi Općine su naročito:

- prihodi od nepokretnih i pokretnih stvari u vlasništvu Općine,
- prihodi od preduzeća i drugih pravnih lica čiji je osnivač Općina kao i prihodi od koncesija koje odobrava Općina,
- prihodi od prodaje pokretnih i nepokretnih stvari u vlasništvu općine,
- pokloni, nasljedstva i legati,
- općinski porezi koji po zakonu pripadaju Općini i takse čije se stope u granicama određenim zakonom, utvrđuju samostalno,
- pomoć, dotacije i donacije,
- sredstva iz budžeta Kantona za obavljanje poslova uprave koji su preneseni općini
- drugi prihodi utvrđeni zakonom i drugim propisima.

Radi zadovoljavanja potreba građana, sredstva se mogu prikupljati na osnovu neposrednog izjašnjavanja, u skladu sa zakonom i ovim Statutom.

Član 102.

Svi prihodi i rashodi Općine utvrđuju se godišnjim budžetom.

Godišnji budžet Općine, kao i njegove izmjene i dopune, donosi Općinsko vijeće na prijedlog općinskog načelnika i zamjenika općinskog načelnika.

Godišnji budžet Općine donosi se na kraju tekuće za narednu kalendarsku godinu.

Član 103.

Ukoliko se godišnji budžet Općine za narednu godinu ne može donijeti prije početka godine za koju se donosi, vrši se privremeno finansiranje i to najduže za period od tri mjeseca.

Odluku o privremenom finansiranju donosi Općinsko vijeće u skladu sa zakonom i ovim Statutom.

Član 104.

Općinsko vijeće donosi o izvršenju godišnjeg budžeta Općine kojom se uređuju uslovi, način i postupak raspolaganja prihodima i rashodima. Ova odluka donosi se uz godišnji budžet Općine.

Po isteku godine za koju je budžet Općine donesen sastavlja se završni račun i izvještaj o izvršenju budžeta. O izvršenju općinskog budžeta neposredno su odgovorni općinski načelnik i zamjenik općinskog načelnika.

Član 105.

Iz godišnjeg budžeta Općine finansiraju se djelatnosti Općinskog vijeća i njegovih radnih tijela, općinskog načelnika i zamjenika općinskog načelnika i službi za upravu, određene djelatnosti u oblasti komunalnih i društvenih službi radi zadovoljavanja osnovnih potreba građana, zaštita prirode i okoliša, mjesne zajednice i druge potrebe iz domena samoupravnog djelokruga Općine, o čemu odlučuje Općinsko vijeće u skladu sa odredbama ovog Statuta.

Član 106.

Općina može udruživati svoje sredstva sa sredstvima drugih općina radi izgradnje objekata ili obavljanja djelatnosti od zajedničkog interesa.

Aktom o udruživanju sredstava utvrđuje se visina sredstava i njihova namjena, način osiguranja, rokovi i druge obaveze Općine u vezi udruživanja tih sredstava.

Član 107.

Općinsko vijeće obavlja poslove nadzora nad materijalnim i finansijskim poslovanjem organa vlasti Općine putem odgovarajuće komisije koju osniva svojom posebnom odlukom.

U okviru nadzora iz stava 1. ovog člana, Općinsko vijeće će obustaviti od izvršenja, poništiti, odnosno ukinuti nezakoniti akt o materijalnom odnosno finansijskom poslovanju koji je donio organ vlasti općine.

Nadzor nad materijalnim i finansijskim poslovanjem organa vlasti Općine, u skladu sa zakonom, obavlja i nadležni organ Kantona, odnosno nadležni federalni organ, u skladu sa zakonom Kantona, odnosno federalnim zakonom.

IX –PROPISI I DRUGI AKTI OPĆINE

1. Propisi i drugi akti Općinskog vijeća

Član 108.

Općinsko vijeće u izvršavanju poslova iz svoje nadležnosti donosi Statut Općine, općinske propise, budžet, završni račun i izvještaje o izvršenju budžeta, Poslovnik Općinskog vijeća, rješenja i zaključke, daje autentična tumačenja propisa koje donosi i utvrđuje prečišćeni tekst tih propisa.

Poslovnikom Općinskog vijeća utvrđuje se sadržaj i način pripremanja i donošenja općinskih propisa i drugih akata i način njihovog objavljivanja.

Općinski propisi i opći akti općinskog načelnika moraju biti u saglasnosti s Ustavom, zakonom i ovim Statutom.

Član 109.

Općinsko vijeće u obavljanju poslova iz samoupravnog djelokruga Općine, donosi općinske propise i druge akte, u skladu sa ovim Statutom.

Općinsko vijeće donosi općinske propise i druge akte i o pitanjima koja su zakonom Kantona, odnosno zakonom Federacije prenesena na Općinu, ako je Zakonom o prenošenju tih poslova predviđeno donošenje općinskog propisa.

Općinsko vijeće donosi općinske propise u formi: odluke, naredbe i uputstva.

Član 110.

Odlukom se uređuju pitanja i odnosi iz samoupravnog djelokruga Općine, osnivaju službe za upravu i druga tijela Općine, uređuju pitanja koja se odnose na prihode i finansijska sredstva Općine, osnivaju preduzeća, ustanove i druga pravna lica, utvrđuju određena pitanja i određuju mjere u okviru nadležnosti Općinskog vijeća, uređuju određena pitanja koja su zakonom Federacije odnosno zakonom Kantona prenesena na Općinu, a predviđeno je donošenje općinskog propisa, te u drugim pitanjima određenim ovim statutom.

Naredbom se, radi izvršavanja određenih pitanja iz samoupravnog djelokruga Općine, naređuje ili zabranjuje postupanje u određenoj situaciji koja ima opći značaj na području Općine.

Uputstvom se propisuje način rada i izvršavanja poslova iz samoupravnog djelokruga Općine od strane općinskog načelnika ili službi za upravu, koja su uređena odlukama ili naredbama iz stava 1. i 2. ovog člana.

Član 111.

U obavljanju poslova iz svoje nadležnosti, Općinsko vijeće donosi rješenja i zaključke kao pojedinačne akte.

Rješenjem se odlučuje o imenovanjima, postavljanjima i razrješenjima odnosno smjenjivanju, kao i o drugim pojedinačnim pitanjima iz nadležnosti Općinskog vijeća.

Zaključkom se utvrđuju stavovi o pitanjima od značaja za provođenje utvrđene politike i općinskih propisa, određuju zadaci za općinskog načelnika, zamjenika općinskog načelnika ili općinske službe za upravu prilikom razmatranja pitanja iz njihovog djelokruga i drugim pojedinačnim pitanjima iz nadležnosti Općinskog vijeća o kojima se ne odlučuje rješenjem.

2. Akti Općinskog načelnika

Član 112.

Općinski načelnik u izvršavanju poslova iz svoje nadležnosti donosi provedbene opće akte radi primjene općinskih propisa, odnosno primjene zakona ako je zakonom predviđeno donošenje takvog akta.
Opći akti koje donosi općinski načelnik su: naredbe, pravilnici i uputstva.

Član 113.

Naredbom se naređuje i zabranjuje postupanje u određenoj situaciji koja ima opći značaj za područje Općine. Pravilnikom se razrađuju pojedine odredbe odnosno pitanja uređena propisima, radi osiguranja odgovarajuće primjene tog propisa.
Uputstvom se utvrđuju pobliže pravila i upute za rad službi za upravu i drugih institucija koje su nadležne za provođenje i primjenu općinskih propisa.

Član 114.

U izvršavanju općinskih propisa općinski načelnik donosi rješenja i druga pojedinačna akta kojim se u upravnom postupku rješava o pravima, obavezama i pravnim interesima fizičkih i pravnih lica u prvom stepenu na osnovu tih propisa. Pripremu nacрта rješenja i drugih pojedinačnih akata iz predhodnog stava obavljaju službe za upravu, svaka u pitanjima iz svoje nadležnosti.
Općinski načelnik može ovlastiti rukovodioce službi za upravu da u pojedinim pitanjima donose rješenja i druge pojedinačne akte iz stava 1. ovog člana, o čemu se mora donijeti posebno rješenje o prenošenju tog ovlaštenja.
Protiv prvostepenih rješenja i drugih prvostepenih pojedinačnih akata iz stava 1. i 3. ovog člana, koja donosi općinski načelnik, odnosno rukovodilac službe za upravu, zainteresovano lice ima pravo izjaviti žalbu u roku od 15 dana od dana prijema tog akta, ako zakonom nije drugačije određeno.
O žalbi iz stava 4. ovog člana, u drugom stepenu rješava nadležno tijelo koje obrazuje Općinsko vijeće, ako zakonom nije drugačije određeno.
Protiv rješenja donesenog u drugom stepenu u skladu sa stavom 5. ovog člana, može se pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda Kantona, u skladu sa zakonom.

Član 115.

Rješenja i druga pojedinačna akta, općinski načelnik, odnosno rukovodilac službe za upravu donosi i u slučajevima kada odlučuje u upravnom postupku o pravima, obavezama i pravnim interesima građana i pravnih lica na osnovu federalnog ili kantonalnog zakona kojima su upravni i stručni poslovi preneseni na Općinu.
Protiv prvostepenih rješenja i drugih prvostepenih pojedinačnih akata donesenih u poslovima iz stava 1. ovog člana može se izjaviti žalba, i to:

1. na rješenja i druga pojedinačna akta donesena na osnovu zakona ili drugih propisa Kantona – nadležnom organu uprave kantona, ako zakonom Kantona nije drugačije određeno,
2. na rješenja i druga pojedinačna akta koja su donesena na osnovu zakona ili drugog propisa Federacije – nadležnom federalnom organu uprave, ako federalnim zakonom nije drugačije određeno.

Član 116.

Pri donošenju rješenja i drugih pojedinačnih akata iz člana 114. i 115. ovog Statuta, primjenjuju se pravila upravnog postupka utvrđena federalnim zakonom o upravnom postupku, a u pogledu pokretanja upravnog spora odredbe federalnog zakona o upravnim sporovima.

Član 117.

Općinski propisi i opći akti stupaju na snagu kao što je u njima propisano, ali ne prije nego što budu objavljeni. Propisi i opći akti iz prethodnog stava objavljuju se u "Službenom glasilu Općine" i na oglasnoj tabli Općine, o čemu se neposredno stara općinski načelnik.

X – MEĐUSOBNI ODNOSI IZMEŠU OPĆINSKIH ORGANA I TIJELA I ORGANA I TIJELA KANTONALNE, ODNOSNO FEDERALNE VLASTI

Član 118.

Nadzor nad zakonitošću rada općinskih organa vlasti, u skladu sa Ustavom i zakonom, obavljaju nadležni organi Federacije, odnosno Kantona.
Nadzor nad zakonitošću općinski propisa i drugih općih i pojedinačnih akata, koje u skladu sa zakonom i ovim Statutom donose nadležni općinski organi vlasti vrše, i to:

1. za općinske propise i druge opće i pojedinačne upravne akte koji su doneseni na osnovu zakona i drugog federalnog propisa kojima su određeni poslovi preneseni na Općinu – nadzor vrši nadležni federalni organ uprave određen federalnim zakonom, ako federalnim zakonom nije drugačije određeno,
2. za općinske propise i druge opće i pojedinačne upravne akte koji su doneseni na osnovu kantonalnog zakona kojim su određeni poslovi preneseni za Općinu, odnosno pojedinačne upravne akte donesene na osnovu općeg propisa – nadzor vrši nadležni kantonalni organ za upravu određen zakonom Kantona, ako zakonom Kantona nije drugačije određeno.

Općinski načelnik je dužan organima iz stava 2. ovog člana omogućiti ostvarivanje nadzora po nalogima tih organa.

Član 119.

Općinski načelnik je odgovoran za ustavnost i zakonitost općih i pojedinačnih upravnih akata koja donosi prema ovom Statutu i federalnom odnosno kantonalnom zakonu.

Član 120.

Izvještaj organa iz člana 118. stav 1. i 2. ovog statuta povodom izvršenog nadzora nad zakonitošću općih i pojedinačnih upravnih akata razmatra Općinsko vijeće i u skladu sa svojim ovlaštenjima utvrđuje odgovarajuće zaključke radi otklanjanja uočenih nezakonitosti i nepravilnog postupanja.

Realizaciju zaključaka iz stava 1. ovog člana osigurava općinski načelnik.

XI – POSTUPAK ZA DONOŠENJE, ODNOSNO PROMJENE STATUTA OPĆINE

Član 121.

Statut Općine priprema i usvaja Općinsko vijeće dvotrećinskom većinom glasova izabranih vijećnika koja uključuje natpolovičnu većinu glasova vijećnika iz reda svakog konstitutivnog naroda i ostalih.

Član 122.

O promjeni Statuta Općina odlučuje Općinsko vijeće.

Prijedlog za promjenu Statuta može podnijeti jedna trećina vijećnika Općinskog vijeća, odnosno općinski načelnik zajedno sa zamjenikom općinskog načelnika.

Prijedlog mora biti obrazložen, a podnosi se predsjedavajućem Vijeća.

Inicijativu za promjenu Statuta općine mogu dati građani putem mjesnih zborova kao građanska inicijativa.

Član 123.

O prijedlogu za promjenu Statuta Općine raspravlja se na sjednici Općinskog vijeća.

Općinsko vijeće može raspisati referendum za promjenu Statuta Općine.

Ako se ne prihvati prijedlog za promjenu Statuta, isti se prijedlog ne može ponovo staviti na dnevni red Općinskog vijeća prije isteka 6 mjeseci od dana kada je rasprava o prijedlogu na Vijeću zaključena.

Prihvaćeni prijedlog za promjenu Statuta Općine dostavlja se svim vijećnicima, mjesnim zajednicama i političkim stranama koje djeluju na području Općine, radi raspravljanja i davanja primjedbi i prijedloga.

Promjena Statuta Općine je usvojena ako je za promjenu glasala većina vijećnika Općinskog vijeća uključujući većinu bošnjačkih vijećnika i većinu hrvatskih vijećnika.

Izmjene i dopune Statuta Općine vrše se odlukom.

Član 124.

Promjenama Statuta Općine ne mogu se ukinuti ni jedno od ljudskih prava i sloboda utvrđenih u članu II A. 1. do 7. Ustava Federacije i instrumentima predviđenim u Aneksu Ustava Federacije.

Član 125.

Poslovníkom Općinskog vijeća bliže se razrađuje postupak donošenja, odnosno postupak izmjena i dopuna Statuta Općine.

XII – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 126.

Do donošenja općinskih propisa iz samoupravnog djelokruga Općine predviđenih ovim Statutom, primjenjivat će se odluke i propisi koje je donijelo Prijelazno Općinsko vijeće Gornjeg Vakufa-Uskoplja u skladu sa Odlukom Visokog predstavnika.

Općinski propisi iz stava 1. ovog člana ne smiju kršiti odredbe Odluke Visokog predstavnika.

Član 127.

Nakon održavanja izbora i konstituiranja Općinskog vijeća, pristupit će se izboru općinskog načelnika, zamjenika općinskog načelnika, predsjedavajućeg Općinskog vijeća i zamjenika predsjedavajućeg Općinskog vijeća.

Za općinskog načelnika, zamjenika općinskog načelnika, predsjedavajućeg Općinskog vijeća i zamjenika predsjedavajućeg Općinskog vijeća izabrani su kandidati koji dobiju natpolovičnu većinu glasova od ukupnog broja vijećnika, uključujući većinu vijećnika iz reda bošnjačkog i većinu vijećnika iz reda hrvatskog naroda.

Član 128.

Dužnosnici iz prethodnog stava se smjenjuju sa dužnosti na način i po postupku koji je predviđen za njihov izbor.

Član 129.

Zastupljenost službenika ispod nivoa rukovođenja u organima vlasti Općine uvažavat će načela iz Odluke Visokog predstavnika, odgovarajuće kantonalne pravne akte i ovaj Statut o utvrđivanju nacionalne strukture općine sve do novog popisa stanovništva.

Na osnovu rezultata novog popisa stanovništva osigurati će se odgovarajuća nacionalna zastupljenost službenika u skladu sa strukturom stanovništva na području Općine.

Član 130.

Na javne dužnosti u općinske organe vlasti ne mogu se birati lica osuđena ili optužena za ratne zločine niti lica protiv kojih je pokrenut postupak zbog ratnih zločina pred Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju u Hagu.

Član 131.

Organizovanje mjesnih zajednica, u skladu sa ovim Statutom, izvršiće se najkasnije u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Statuta.

Član 132.

Ovaj Statut će stupiti na snagu osmi dan nakon dana objavljivanja u Službenom glasilu Općine.

Broj:01/1-05-2-1/2001

Gornji Vakuf-Uskoplje,

1.oktobar 2001.godine

PREDSJEDAVAJUĆI
PRIJELAZNOG OPĆINSKOG VIJEĆA
Hadžimehanović Fatima s.r.